

**ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ, ΒΙΩΣΙΜΟ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΟ
ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΥΠΟ**

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΗΠΕ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

- **Η πολιτική αναγκαιότητα**
- **Το ιστορικό**
- **Οι βασικές προϋποθέσεις**
- **Το Ολιστικό Σχέδιο Στήριξης του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου**
- **Οι πόροι**

A. Ιστορική αναγκαιότητα η ενίσχυση του έντυπου τύπου της Περιφέρειας

Όλα τα Περιφερειακά ΜΜΕ της χώρας, όλων των κατηγοριών, βρίσκονται αντιμέτωπα με μια πρωτοφανή σε έκταση και σε χρονική διάρκεια οικονομική κρίση. Τα περισσότερα προβλήματα χωρίς αμφιβολία αντιμετωπίζει για μια σειρά λόγους, ο ιστορικός και διαχρονικός βραχίονας των περιφερειακών Μέσων Ενημέρωσης, οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες.

Ο έντυπος περιφερειακός τύπος της χώρας βιώνει τη χειρότερη οικονομική κρίση της σύγχρονης ιστορίας του καθώς η γεωπολιτική κρίση ήρθε να σαρώσει ακόμη και τα ερείπια που είχαν αφήσει πίσω τους η πανδημία και η δεκαετής οικονομική κρίση!

Όλες οι πηγές εσόδων έχουν κυριολεκτικά καταρρεύσει. Οι πωλήσεις φύλλων και οι συνδρομές έχουν μειωθεί δραματικά ενώ, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στα εθνικής εμβέλειας ΜΜΕ, η μικρή τοπική διαφήμιση, ο αποκλειστικός πελάτης των περιφερειακών ΜΜΕ, έχει συρρικνωθεί μέχρις εξαφανίσεως!

Και σαν να μην έφταναν αυτά, τα τελευταία χρόνια έχουν αρθεί όλες οι υφιστάμενες πρόνοιες που για δεκαετίες ολόκληρες βοηθούσαν τον περιφερειακό τύπο να ανασάνει (επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών, ατέλειες, επιδότηση διανομής κλπ) ενώ την ίδια στιγμή προστέθηκαν και νέα βάρη όπως το γνωστό χαράτσι του 2% υπέρ του ΕΔΟΕΑΠ!

Και όλα αυτά φυσικά υπό το βάρος της γνωστής υπαρξιακής κρίσης που αντιμετωπίζει ο έντυπος τύπος σε όλες σχεδόν τις χώρες.

Όλα αυτά είναι ασφαλώς σε γνώση της Πολιτείας και του πολιτικού συστήματος γενικότερα, γι' αυτό και τα τελευταία χρόνια έχει γίνει κοινή συνείδηση η επιτακτική ανάγκη λήψης μέτρων από την Πολιτεία για την ανακούφιση και την ενίσχυση του έντυπου περιφερειακού τύπου της χώρας.

Θεωρούμε ότι το κορυφαίας σημασία αυτό ζήτημα βρίσκεται σε πλήρη εκκρεμότητα καθώς είναι γνωστές οι περιπέτειες των τελευταίων παρεμβάσεων, οι ακυρώσεις και επαναλήψεις Υπουργικών Αποφάσεων κλπ.

Ο ημερήσιος περιφερειακός τύπος είναι η φωνή της ελληνικής Περιφέρειας, η φωνή των πολιτών της «εκτός των τειχών» Ελλάδας. Και αυτή η φωνή δεν πρέπει να σιγήσει!

Είναι ιστορική εθνική και δημοκρατική αναγκαιότητα!

B. Το ιστορικό

Τον Μάιο του 2019 (ΚΥΑ 78/6-5-19) με το σκεπτικό ότι «είναι απαραίτητη η στήριξη και ανάπτυξη των περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων που αποτελούν πυλώνα της δημοκρατίας, της πολυφωνίας, του πολιτισμού και της ποιότητας του δημόσιου διαλόγου» καταρτίστηκε ειδικό πρόγραμμα για την οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων έκδοσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων περιφερειακών εφημερίδων, συνολικού ύψους 16.000.000 ευρώ (4.000.000 ετησίως για 4 χρόνια).

Παράλληλα έτρεχε και αντίστοιχο πρόγραμμα ενίσχυσης των εφημερίδων πανελλήνιας κυκλοφορίας το οποίο ως συνήθως υλοποιήθηκε νωρίτερα από αυτό των περιφερειακών. Όμως επειδή αυτή η υλοποίηση ήταν άκρως προβληματική έως σκανδαλώδης, με την ενίσχυση ουσιαστικά ανύπαρκτων ή λαθρόβιων ή ακόμη και μισαλλόδοξων και ρατσιστικών εντύπων, το πρόγραμμα ανακλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019 χωρίς μέχρι σήμερα να έχει επαναδραστηριοποιηθεί.

Αυτό συμπαρέσυρε και το αντίστοιχο πρόγραμμα για τις περιφερειακές εφημερίδες που δεν εφαρμόστηκε ποτέ χωρίς να ληφθεί υπόψη ότι στην Περιφέρεια δεν υφίστανται οι λόγοι που επέβαλλαν την αναστολή ή την ακύρωση του Προγράμματος για τις πανελλαδικές εφημερίδες. Στην Περιφέρεια τέτοια φαινόμενα δεν ευδοκιμούν κι αν υπάρχουν είναι εντελώς περιθωριακά!

Η επόμενη σημαντική εξέλιξη ήταν τον Φεβρουάριο του 2021 όταν με τον Ν4779/21, ως «πρόγραμμα ενίσχυσης» θεωρήθηκε η κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των οφειλών των ΜΜΕ από το 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ για τα έτη 2017-2021! Μάλιστα με την ίδια διάταξη το πρόγραμμα ενίσχυσης που ως τότε αναφερόταν αποκλειστικά στον ημερήσιο και εβδομαδιαίο έντυπο τύπο, επεκτάθηκε και στην περιφερειακή τηλεόραση, τα ραδιόφωνα και τον περιοδικό τύπο. Αργότερα το ύψος του προγράμματος αυτού καθορίστηκε στα 20.000.000 και μετέπειτα η κάλυψη των οφειλών επεκτάθηκε και για τα έτη 2021 και 2022. Δηλαδή αυτή τη στιγμή δημιουργείται ήδη μια νέα γενιά οφειλών και προκύπτει ήδη η ανάγκη επέκτασης της κάλυψης και για το τρέχον έτος και... πάει λέγοντας!

Το πρόγραμμα αυτό βαφτίστηκε από την Πολιτεία «πρόγραμμα οικονομικής στήριξης των επιχειρήσεων έκδοσης εφημερίδων τύπου» (παρότι αφορά και τις άλλες κατηγορίες ΜΜΕ) και συνδέθηκε μάλιστα ευθέως με το σχετικό νόμο και τις ΚΥΑ που αφορούν ακριβώς το (αναγκαίο) Πρόγραμμα ενίσχυσης των εφημερίδων!

Ουδέν ανακριβέστερον! Πρόκειται για «Πρόγραμμα ενίσχυσης του ΕΔΟΕΑΠ» και μόνον, καθώς καλύπτει μια οφειλή των ΜΜΕ προς τον ΕΔΟΕΑΠ (για ορισμένο χρόνο μάλιστα) που δεν θα έπρεπε καν και εξ αρχής να έχει επιβληθεί!

Επίσης με τον Ν4949/22, άρθρο 81, θεσμοθετήθηκε το πρόγραμμα «επιχορήγηση μεταφορικού κόστους και δημοσιογραφικού χάρτου των εκδοτικών επιχειρήσεων» που ίσχυσε για το 2022 και βοήθησε τις επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου να αντιμετωπίσουν, έστω προσωρινά, τις υψηλές ανατιμήσεις που επέφερε (και συνεχίζει να επιφέρει) στο κόστος εκτύπωσης ο (συνεχιζόμενος) πόλεμος στην Ουκρανία.

Ακολούθησε τον Απρίλιο του 2023 η θεσμοθέτηση του «Προγράμματος Ενίσχυσης των επιχειρήσεων περιφερειακού και τοπικού τύπου» που βασίζεται στο άρθρο 84 του Ν4674/20, σε εκτέλεση του οποίου εξεδόθη η ΚΥΑ Ε/299/21-4-23 (ΦΕΚ 2674 Β/21-4-23) συνολικού ύψους 6.000.000 ευρώ με δικαιούχους ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές εφημερίδες που θα ενταχθούν στο Μητρώο Έντυπου Τύπου και το σχετικό Υπομητρώο του Ν5005/22 με κριτήρια κατανομής τον Κύκλο Εργασιών και τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας. Από το πρόγραμμα αυτό εκταμιεύτηκαν τελικά 4.616.000 προς τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες περιφερειακές εφημερίδες (Υ.Α Ε/1146/13-11-23). Έκτοτε καμιά απολύτως ενίσχυση του περιφερειακού τύπου δεν έχει υπάρξει.

Συμπερασματικά ως ΣΗΠΕ θεωρούμε ότι το **Πρόγραμμα Σωτηρίας** ουσιαστικά **του έντυπου** (κυρίως) **τύπου εκκρεμεί** και η Πολιτεία πρέπει άμεσα να πράξει τα δέοντα!!

Γ. Οι βασικές προϋποθέσεις

Η άμεση εφαρμογή και υλοποίηση ενός **Ολιστικού Προγράμματος Οικονομικής Ενίσχυσης** του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου, στη βάση των αποφάσεων της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης του ΣΗΠΕ, είναι περισσότερο αναγκαία από ποτέ.

Υπάρχουν όμως κάποιες βασικές προϋποθέσεις για να πιάσει τόπο αυτή η ενίσχυση και να έχει προστιθέμενη αξία για τον περιφερειακό ειδικά τύπο.

Η πρώτη είναι να είναι **ουσιαστική, πραγματική και στοχευμένη**. Να ενισχύσει πραγματικά και όχι θεωρητικά την οικονομική θέση των επιχειρήσεων για να βοηθήσει στην επιβίωσή τους. Και φυσικά να κατευθύνεται και να αφορά άμεσα και ευθέως στις επιχειρήσεις τύπου και όχι με το πρόσχημα της ενίσχυσης των εφημερίδων να ενισχύονται στην ουσία άλλοι φορείς.

Η δεύτερη είναι να έχει **μόνιμα και όχι πρόσκαιρα χαρακτηριστικά**. Να μην συνδεθεί με τη συγκυρία αλλά με την διαχρονική ανάγκη να βοηθηθεί ο έντυπος τύπος και ειδικά ο περιφερειακός για λόγους που υπερβαίνουν την συγκυρία και συνδέονται με ζητήματα δημοκρατίας, διαφάνειας, υπεράσπισης του πλουραλισμού και της πολυφωνίας ακόμη και με το εθνικό συμφέρον! Αυτό άλλωστε συμβαίνει στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη.

Η τρίτη είναι **να έχει όχι μόνο οικονομικά αλλά και θεσμικά χαρακτηριστικά** και να διακρίνεται επιτέλους από αναπτυξιακή αντί για επιδοματική και διανεμητική λογική, όπως συμβαίνει σχεδόν πάντα μέχρι σήμερα.

Η τέταρτη και σημαντικότερη είναι ότι τα μέτρα οικονομικής, ιδιαίτερα, ενίσχυσης **δεν θα πρέπει να είναι οριζόντια** στη βάση της πατροπαράδοτης λογικής «πάρτε όλοι από κάτι για να μη φωνάζετε»! Αυτή τη στιγμή η μόνη εύλογη, δίκαιη, αντικειμενική και αναπτυξιακή επιλογή είναι η **κατανομή της ενίσχυσης με βάση τον αριθμό των θέσεων εργασίας πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης!** Μόνο αυτή εγγυάται ότι το κρατικό χρήμα θα πιάσει πραγματικό τόπο, θα τονώσει την επιχειρηματική δράση σ' αυτόν το πολύπαθο χώρο, θα προστατεύσει και θα αυξήσει την απασχόληση και θα αξιοποιήσει παραγωγικά το όποιο δημόσιο χρήμα.

Δ. Το Ολιστικό Σχέδιο Στήριξης του Έντυπου Περιφερειακού Τύπου

1. Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων περιφερειακών εφημερίδων

Για τον ΣΗΠΕ το Πρόγραμμα Οικονομικής Ενίσχυσης αποτελεί τον κορμό του Ολιστικού Σχεδίου και το βασικότερο και ουσιαστικότερο μέτρο ενίσχυσης του έντυπου περιφερειακού τύπου! Είναι η απόλυτη προτεραιότητα για τον κλάδο καθώς μόνον έτσι θα αντιμετωπιστεί το οξύ πρόβλημα επιβίωσής του. Επαναλαμβάνουμε ότι το Πρόγραμμα εκκρεμεί ήδη από το 2019 και υπάρχουν ψηφισμένοι νόμοι αλλά και ΚΥΑ που επιβάλλουν την υλοποίησή του, που όμως μέχρι σήμερα δεν έχουν εφαρμοστεί. Δεν ζητάμε παρά την εφαρμογή ήδη ψηφισμένων διατάξεων και όχι την παράκαμψή τους με διάφορα ψευδώνυμα υποκατάστατα.

Το πρόγραμμα αυτό πρέπει να έχει, κατά τη γνώμη του ΣΗΠΕ, τα εξής βασικά χαρακτηριστικά:

Ύψος και διάρκεια: Συνολικό ύψος 20.000.000 ευρώ κατανεμημένο σε βάθος 4ετίας (5.000.000 x 4 έτη)

Δικαιούχοι: Αποκλειστικά επιχειρήσεις ημερήσιου και εβδομαδιαίου περιφερειακού τύπου.

Προϋπόθεση: Η ένταξη στο Μητρώο Περιφερειακού Τύπου το οποίο πρέπει φυσικά να αναθεωρηθεί και να αυστηροποιηθεί. Ο ΣΗΠΕ έχει καταθέσει πλήρη πρόταση γι' αυτό.

Κριτήριο κατανομής: Το σοβαρότερο σημείο. Η κατανομή της ενίσχυσης δεν πρέπει επ' ουδενί να είναι οριζόντια στη γνωστή λογική «από λίγα σε όλους» αλλά να είναι στοχευμένη. Το αποκλειστικό κριτήριο πρέπει να είναι **ο αριθμός των εργαζομένων κάθε επιχείρησης**, πλήρους απασχόλησης ή ημιαπασχόλησης με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).

Αυτό είναι ένα πραγματικό, καθαρό και αντικειμενικό Πρόγραμμα στήριξης, στην ουσία επιβίωσης του έντυπου Περιφερειακού τύπου. Υπενθυμίζουμε τη δέσμευση του αρμόδιου Υφυπουργού ότι η κυβέρνηση εξετάζει σοβαρά ένα τέτοιο σχέδιο και που μάλιστα θα παρουσιαζόταν το πρώτο τρίμηνο του 2025 αλλά ακόμη το περιμένουμε.

2. Επιδότηση της διακίνησης των εφημερίδων

Το Πρόγραμμα επιδότησης της διακίνησης (μαζί με αυτό της προμήθειας του χαρτιού) που εφαρμόστηκε πριν 3 χρόνια έδειξε την αξία και τη χρησιμότητά του. Δεν αναφερόμαστε όμως μόνο σε αυτό αλλά σε κάτι ευρύτερο. Σήμερα όπως μας λέει η ίδια η κυβέρνηση, από το 2019 έως το 2023 έχουν δαπανηθεί 10.477.620 ευρώ για «**το ειδικό τιμολόγιο διακίνησης τύπου στο εσωτερικό της χώρας**», δηλαδή με άλλα λόγια, για την επιχορήγηση των ΕΛΤΑ για τη διανομή των περιφερειακών εφημερίδων! Πρόκειται για μια ακόμη στρέβλωση του ανταγωνισμού με κρατική παρέμβαση. Γιατί την ώρα που οι περισσότερες εφημερίδες πασχίζουν να στήσουν πολυδάπανα δίκτυα διανομής (αφού δεν νοείται ημερήσια εφημερίδα να φτάνει στον παραλήπτη μια-δυο μέρες μετά την έκδοση) κάποιες άλλες διανέμονται με κρατικό χρήμα. Να μια ακόμη μορφή αντιαναπτυξιακής αντιμετώπισης. Γιατί αν αυτά τα 10.400.000 ευρώ που πάνε

σε ένα κρατικό μονοπώλιο, κατευθύνονταν σε κίνητρα δημιουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής ατομικά ή πολύ περισσότερο συνεργατικά μεταξύ επιχειρήσεων τύπου (επιδότηση αγοράς οχημάτων, κίνητρα για ηλεκτρικά αυτοκίνητα, επιδότηση αμοιβών υπάρχοντος προσωπικού και πρόσληψης νέου) τα οφέλη θα ήταν πολλαπλάσια! Και κυρίως παραγωγικά. Αυτό ακριβώς τα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνονται στο Ολιστικό Σχέδιο που προτείνουμε.

3. Πρόγραμμα ψηφιοποίησης.

Πρόκειται για πολύ σημαντικό Πρόγραμμα που έχει παραπεμφθεί στις καλένδες. Θυμίζουμε ότι είναι Πρόγραμμα θεσμοθετημένο αφού με το ν5043/23, θεσπίστηκε **πρόγραμμα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων περιφερειακού τύπου**, σκοπός του οποίου είναι «η ενίσχυση των μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της έκδοσης περιφερειακού τύπου, μέσω συστήματος επιταγών (voucher), που διατίθενται στους δικαιούχους για την ψηφιακή τους αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού τους, προκειμένου να ενισχυθεί η ψηφιακή τους ωριμότητα».

Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 στη δράση 16706 «Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» και ως επιλέξιμες προς ενίσχυση από το πρόγραμμα δαπάνες είναι «οι ψηφιακές υπηρεσίες, τα προϊόντα και ο εξοπλισμός, καθώς και οι συναφείς με αυτά συμπληρωματικές υπηρεσίες, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής, εμπορικής και διοικητικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, την αναβάθμιση του τρόπου επικοινωνίας, συνεργασίας και εισαγωγής νέων μορφών υβριδικής εργασίας, την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού, του λογισμικού, των ψηφιακών, σχεδιαστικών και άλλων προγραμμάτων, την ψηφιοποίηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, περιλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, την αύξηση του επιπέδου ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, μέσω της αξιοποίησης νέων ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών»

Ένας τέτοιος στόχος δεν μπορεί να απουσιάζει από ένα Ολιστικό Σχέδιο Στήριξης του Περιφερειακού Τύπου αφού ζούμε ήδη στην ψηφιακή εποχή. Οι επιχειρήσεις του περιφερειακού τύπου, λόγω και του αντικειμένου και της αποστολής τους, είναι αναγκαίο να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις που αυτή η εποχή επιβάλλει. Αυτό άλλωστε αποτελεί και κεντρική κυβερνητική επιλογή. Απαιτείται η τεχνολογική αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών, η εισαγωγή νέων ψηφιακών λειτουργιών και διαδικασιών και ο συνδυασμός μεθόδων παραγωγής με σύγχρονη τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών. Κατηγορία με ξεχωριστή σημασία στο πλαίσιο αυτό είναι η **ψηφιοποίηση του αρχείου των περιφερειακών εφημερίδων** που αποτελεί από μόνο του μια ανεκτίμητη πηγή ιστορικής γνώσης, πληροφόρησης και πολιτισμού εθνικής σημασίας. Επίσης εδώ και πολλά χρόνια λόγω της κρίσης αλλά και του πλήρους αποκλεισμού από τον τραπεζικό δανεισμό, οι επιχειρήσεις τύπου της περιφέρειας δεν έχουν προχωρήσει στις αναγκαίες επενδύσεις για την ανανέωση του βασικού τους εξοπλισμού κυρίως ως προς το τεχνικό μέρος που είναι και απολύτως αναγκαίο για τη δουλειά τους (Η/Υ, εκτυπωτές, σκάνερ κλπ) αλλά και ως προς τον λοιπό ξενοδοχειακό εξοπλισμό. Είναι ανάγκη να υπάρξει ένα ειδικό πρόγραμμα χρηματοδότησης αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό αφού αυτές οι δαπάνες δεν χρηματοδοτούνται ή δεν επιδοτούνται από κανένα άλλο υφιστάμενο πρόγραμμα.

4. Κατάργηση ή μείωση του Φ.Π.Α.

Ένα μέτρο αποφασιστικής σημασίας για την ενίσχυση και τη στήριξη του έντυπου τύπου και ειδικά των εφημερίδων είναι **χωρίς αμφιβολία η μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ που αναφέρονται στην παραγωγή, εκτύπωση, διανομή, πώληση κλπ των εφημερίδων και κυρίως ο μηδενισμός του ΦΠΑ 6% επί των πωλήσεων και των συνδρομών.**

Αυτό το αίτημα έχει πλέον ισχυρή αιτιολογική βάση καθώς η από το 2021 ισχύουσα Τροποποίηση της Κοινοτικής Οδηγίας περί ΦΠΑ (2006/112/ΕΚ) περιλαμβάνει τον έντυπο τύπο στις κατηγορίες προϊόντων στις οποίες τα κράτη – μέλη **έχουν την ευχέρεια να επιβάλλουν μηδενικό ΦΠΑ!** Και δεν μπορούμε να σκεφτούμε άλλη ευρωπαϊκή χώρα πέραν της χώρας μας όπου η υλοποίηση στην πράξη αυτής της δυνατότητας να είναι περισσότερο επιβεβλημένη!

Η πρόταση αυτή μάλιστα δεν είναι νέα καθώς η σχετική συζήτηση κρατά ήδη από το 2018 όταν κορυφώθηκαν οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας σε συνδυασμό με τις αποφάσεις που πήρε στις 7 Δεκεμβρίου 2021 το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρώπης (Ecofin) για μηδενικό ΦΠΑ σε εφημερίδες και περιοδικά, με στόχο την στήριξη του παραδοσιακού Τύπου, ο οποίος βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε εξαιρετικά δυσχερή θέση, με τις κυκλοφορίες του να πέφτουν συνεχώς, τα διαφημιστικά έσοδα να μειώνονται και το εκδοτικό κόστος όχι απλά να μην μειώνεται, αλλά να εξακοντίζεται στα ύψη.

5. Κατάργηση συνδρομών σε ΑΠΕ-ΜΠΕ

Πολλές φορές στην προσπάθεια να υλοποιηθεί μια πολιτική ενίσχυσης του έντυπου τύπου βρισκόμαστε αντιμέτωποι με διάφορες δυσκολίες, άλλοτε θεσμικής άλλοτε δημοσιονομικής φύσης κλπ. και είμαστε αναγκασμένοι να «ψάχνουμε» εναλλακτικές δυνατότητες και ευκαιρίες. Μια τέτοια σημαντική εναλλακτική ευκαιρία ενίσχυσης των περιφερειακών ΜΜΕ που θα μπορούσε να ενταχθεί σε ένα Ολιστικό Σχέδιο στήριξης, είναι η **κατάργηση ή εναλλακτικά η ανάληψη από το κράτος του βάρους των συνδρομών που καταβάλλουμε σήμερα στο ΑΠΕ – ΜΠΕ.**

Πρόκειται για μια αμιγώς δημοσιογραφική, ενημερωτική δραστηριότητα που συνδέεται με την πληροφόρηση και την ενημέρωση του λαού της «εκτός των τειχών Ελλάδας» κάτι που με τη σειρά της αποτελεί το βασικό ρόλο και την αποστολή του περιφερειακού τύπου, έντυπου και ηλεκτρονικού και ως εκ τούτου προσφέρει νομίζουμε μια στέρεα δικαιολογητική βάση που μπορεί χωρίς αντιρρήσεις να τεκμηριώσει μια τέτοιας μορφής ενίσχυση.

6. Χρηματοδότηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Χρηματοδότηση Ινστιτούτου Επαρχιακού Τύπου

Όλες οι σοβαρές επιχειρήσεις τύπου της ελληνικής περιφέρειας έχουν από καιρό συνειδητοποιήσει ότι οφείλουν να επενδύσουν σ' αυτό που θεωρείται το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, δηλαδή στην ποιότητα, στην αξιοπιστία και στην πληρότητα του προϊόντος τους. Αυτή είναι και η μόνη διέξοδος που προσφέρει προοπτική επιβίωσης στον κλάδο.

Για να γίνει αυτό είναι απολύτως αναγκαίο να υπάρχει υψηλής ποιότητας και άρτια εκπαιδευμένο, ιδιαίτερα στις νέες δεξιότητες, δημοσιογραφικό και τεχνικό προσωπικό. Άρα η Πολιτεία οφείλει να εξετάσει κάθε **δυνατότητα χρηματοδότησης και γενικότερα υποστήριξης ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης** του προσωπικού των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, ιδιαίτερα στις νέες τεχνολογίες.

Ιδιαίτερο ρόλο στη διαδικασία αυτή μπορεί να διαδραματίσει το **Ινστιτούτο Επαρχιακού Τύπου** το οποίο όντας μοναδικό στο είδος του σε πανελλήνιο επίπεδο μπορεί να αποτελέσει το σημείο αναφοράς για την οργάνωση και υλοποίηση πολλών από αυτά τα προγράμματα επιμόρφωσης . **Η ενίσχυση από την Πολιτεία του Ινστιτούτου ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά του είναι υπόθεση πρώτης προτεραιότητας για τον Περιφερειακό Τύπο.**

7. Αντιμετώπιση ασφαλιστικών επιβαρύνσεων

Τα τελευταία χρόνια το ζήτημα των υπέρμετρων ασφαλιστικών επιβαρύνσεων εξελίχτηκε σε ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα του ημερήσιου (και όχι μόνο) περιφερειακού τύπου φτάνοντας στο σημείο να απειλεί την ίδια την επιβίωσή του.

Δύο είναι οι βασικές αιτίες που έχουν δημιουργήσει αυτό το πρόβλημα. Η πρώτη είναι το γνωστό «χαράτσι» του 2% επί του τζίρου υπέρ του ΕΔΟΕΑΠ και η δεύτερη είναι η κατάργηση της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών των περιφερειακών εφημερίδων που ίσχυε επί 60 χρόνια, από το 1956 πριν καταργηθεί με το νόμο Κατρούγκαλου το 2016.

Ένα πλήρες Ολιστικό Σχέδιο στήριξης των επιχειρήσεων του περιφερειακού τύπου θα πρέπει να περιλαμβάνει πρώτον την **άμεση κατάργηση της πρόσθετης εργοδοτικής εισφοράς του 2% υπέρ ΕΔΟΕΑΠ τουλάχιστον ως προς τις επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου** και δεύτερον, εφόσον κριθεί ότι δεν είναι δυνατή η επαναφορά του καθεστώτος της επιδότησης των ασφαλιστικών εισφορών, τουλάχιστον τη **ρύθμιση σε ικανό αριθμό δόσεων και χωρίς τις προσαυξήσεις κλπ των οφειλών των επιχειρήσεων περιφερειακού τύπου, που δημιουργήθηκαν εξαιτίας ακριβώς του τυποκτόνου νόμου Κατρούγκαλου (ν4387/16)**

8. Υλοποίηση Προγράμματος φιλαναγνωσίας

Πρόσφατα εξαγγέλθηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό ένα ειδικό Πρόγραμμα για την ενθάρρυνση και την ενίσχυση της φιλαναγνωσίας ανάμεσα στους μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Όμως υπήρχε μια πολύ σημαντική παράλειψη που αποδυναμώνει την όλη προσπάθεια και μειώνει κατά πολύ τα προσδοκώμενα οφέλη καθώς το σχετικό πρόγραμμα αφορά μόνο το βιβλίο και δη το λογοτεχνικό, **αφήνοντας εκτός τον έντυπο τύπο και ειδικά τις καθημερινές εφημερίδες!**

Για το λόγο αυτό απευθυνθήκαμε στον Πρωθυπουργό και στον αρμόδιο Υπουργό Παιδείας (επισημαίνοντας την παράλειψη και ζητώντας το αυτονόητο, δηλαδή τη συμπερίληψη και του έντυπου τύπου στα σχετικά προγράμματα, όπως άλλωστε συμβαίνει σε όλες της χώρες όπου εφαρμόζονται προγράμματα φιλαναγνωσίας. Μάλιστα δεν μείναμε στην επισήμανση.

Υποβάλλαμε μαζί και πολύ συγκεκριμένες προτάσεις για το πως μπορεί να ενταχθεί ο έντυπος τύπος στα προγράμματα αυτά. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να έχουν μια ξεχωριστή θέση στο Ολιστικό Πρόγραμμα Στήριξης.

9. Κίνητρα για διαφημίσεις

Μέτρο ουσιαστικής ενίσχυσης του έντυπου περιφερειακού τύπου μπορεί να αποτελέσει και η παροχή οικονομικών κινήτρων (π.χ. θεσμοθέτηση φορολογικών απαλλαγών) για επιχειρήσεις που διαφημίζονται στον έντυπο τύπο της Περιφέρειας, με επέκταση και μονιμοποίηση ήδη υφιστάμενων ρυθμίσεων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

10. Νέες πηγές χρηματοδότησης. Αξιοποίηση Ταμείου Ανάκαμψης.

Με το δεδομένο ότι η στρόφιγγα του τραπεζικού δανεισμού είναι και μάλλον θα παραμείνει για καιρό ακόμη κλειστή, οι επιχειρήσεις περιφερειακού τύπου που θέλουν όχι μόνο να διατηρήσουν τη θέση τους στην αγορά αλλά και να εκσυγχρονιστούν και να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους, οφείλουν να αναζητήσουν και να αξιοποιήσουν κάθε επενδυτική και χρηματοδοτική δυνατότητα και ευκαιρία που τυχόν παρουσιάζεται.

Η σημαντικότερη σήμερα αλλά και για τα επόμενα χρόνια χρηματοδοτική ευκαιρία είναι ασφαλώς το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Και αυτό όχι μόνο λόγω του πρωτοφανούς ύψους του αλλά και λόγω του σύντομου χρόνου υλοποίησης καθώς όπως είναι γνωστό το Ταμείο πρέπει να ολοκληρώσει όλα τα έργα και τις επενδύσεις μέχρι τέλους του 2026.

Οι επιχειρήσεις έντυπου τύπου της περιφέρειας εμπλέκονται με διάφορους τρόπους με το Ταμείο Ανάκαμψης:

Πρώτον ως αυτόνομες επιχειρήσεις που πρέπει να αξιοποιήσουν κάθε προσφερόμενη δυνατότητα ενίσχυσης, απευθείας χρηματοδότησης ή δανεισμού.

Έπειτα στο πλαίσιο συμπράξεων ή συγχωνεύσεων που από τη μια αποτελεί μια ενδεικνυόμενη προοπτική για τις επιχειρήσεις που εκδίδουν ημερήσιες εφημερίδες στην περιφέρεια και από την άλλη είναι μια από τις κυριότερες προτεραιότητες του Ταμείου Ανάκαμψης. Η Πολιτεία ακόμη και εκτός των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης θα πρέπει να ενθαρρύνει με κάθε τρόπο τέτοιες πρακτικές με παροχή ισχυρών κινήτρων όπως η εγγύηση του Δημοσίου για τραπεζικό δανεισμό, η μείωση του ΦΠΑ κατά 50%, η στήριξη για τη δημιουργία δικτύων διανομής των εφημερίδων π.χ. με επιδότηση του 30% του κόστους εργασίας και με την προϋπόθεση της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, η μη απώλεια των δικαιωμάτων κρατικών δημοσιεύσεων κλπ.

Υπάρχει ακόμη και το ζήτημα της προβολής και επικοινωνιακής στήριξης των δράσεων του Ταμείου. Οι σχετικές δαπάνες είναι υψηλές και θεωρούμε αδιανόητο να μονοπωληθούν για μια ακόμη φορά από τα πανελλαδικά ΜΜΕ και μάλιστα για ένα θέμα που αφορά την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας. Η Πολιτεία οφείλει να εγγυηθεί την προοπτική αυτή ουσιαστικά δηλαδή την εφαρμογή του νόμου που επιβάλλει την κατανομή του 30% της σχετικής δαπάνης στα περιφερειακά ΜΜΕ.

Σε κάθε περίπτωση οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες και οι επιχειρήσεις που τις εκδίδουν δεν μπορεί και δεν πρέπει να μείνουν εκτός της μεγάλης αυτής υπόθεσης. Και αυτό είναι ένα ζήτημα που αφορά και τις ίδιες που πρέπει να κινηθούν συντεταγμένα προς αυτή την κατεύθυνση αλλά και την Πολιτεία που πρέπει να βρει τρόπο να εντάξει και τον κλάδο μας στις πρόνοιες του Ταμείου.

Ε. Οι πόροι για την υλοποίηση των προτάσεων

Φυσικά υφίσταται πάντα το βασικό ζήτημα της εξεύρεσης των αναγκαίων πόρων για τη χρηματοδότηση ενός τέτοιου σημαντικού προγράμματος για την ενίσχυση του έντυπου περιφερειακού τύπου.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η βασική πηγή θα πρέπει να είναι η **κρατική επιχορήγηση**. Εφόσον μιλάμε για έκτακτες συνθήκες εννοούμε ουσιαστικά τη **διάσωση** του έντυπου περιφερειακού τύπου της χώρας και αυτή δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς τη γενναία και αποφασιστική παρέμβαση της Πολιτείας. Δεν επιθυμούμε να μπούμε σε ανώφελες συγκρίσεις ούτε σε διαδικασίες κοινωνικού αυτοματισμού αλλά σε κάθε περίπτωση δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι στα πανελλαδικής εμβέλειας ΜΜΕ (έντυπα και ηλεκτρονικά), που δεν έχουν μάλιστα τις ανάγκες που έχει ο περιφερειακός τύπος, έχει παρασχεθεί και συνεχίζει να δίνεται πληθωρική και αφειδώλευτη κρατική ενίσχυση. Ένα μικρό μέρος αυτών των χρημάτων θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει άνετα τις προτάσεις που καταθέτουμε, κάποιες εκ των οποίων αποτελούν άλλωστε και κυβερνητικές εκκρεμότητες και δεσμεύσεις.

Φυσικά μπορούν να αξιοποιηθούν και άλλες πηγές. Μια καλή ιδέα θα ήταν για παράδειγμα η αξιοποίηση του υφιστάμενου Ειδικού Φόρου Τηλεόρασης 5% επί των διαφημίσεων που βαρύνει σήμερα τα εθνικής εμβέλειας κανάλια. Θα μπορούσε η Πολιτεία να προχωρήσει στη μείωση του Φόρου αυτού π.χ. στο 3% και να διαθέσει τα έσοδα αυτά για την χρηματοδότηση του προγράμματος ενίσχυσης του περιφερειακού τύπου. Πρόκειται για λύση win-win καθώς η Πολιτεία δεν θα στερηθεί κάποιον σημαντικό δημοσιονομικό πόρο, ο έντυπος περιφερειακός τύπος θα διασωθεί και τα εθνικά κανάλια θα βγουν και κερδισμένα από την ελάφρυνση. Ταυτόχρονα αυτή θα είναι και μια μορφή δικαιοσύνης και ελάχιστης «ανταπόδοσης» αν ληφθεί υπόψη ο πολύχρονος αθέμιτος ανταγωνισμός των εθνικής εμβέλειας ΜΜΕ προς τα περιφερειακά που αντί να μειωθεί αυξήθηκε τρομακτικά την περίοδο της πανδημίας!

Στο ίδιο «Ταμείο Ενίσχυσης του Περιφερειακού Τύπου» θα μπορούσαν να ενταχθούν και άλλες πηγές χρηματοδότησης όπως π.χ. τα δικαιώματα των εκδοτών τύπου από τα πνευματικά δικαιώματα.

Οι προτάσεις που καταθέτουμε βασίζονται στην εμπειρία και τα βιώματα των εκδοτών των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, κάποιες από τις οποίες υπερβαίνουν και το έναν αιώνα ζωής και δράσης!

Μπορούν φυσικά να εφαρμοστούν και μερικώς ή αποσπασματικά. Επειδή όμως συνθέτουν ένα **ολοκληρωμένο πρόγραμμα διάσωσης του έντυπου περιφερειακού τύπου** και με αυτή τη λογική

καταρτίστηκαν, η συνολική και ενιαία εφαρμογή τους ως «πακέτο» θα είχε σίγουρα πολλαπλασιαστικά θετικά αποτελέσματα.

Αν αυτό γίνει θα πρόκειται για μια ιστορικής σημασίας παρέμβαση καθώς θα είναι η πρώτη φορά που θα φύγουμε από τα καλά λόγια και τις φιλοφρονήσεις για τη σημασία του περιφερειακού τύπου και θα περάσουμε σε άμεσες και ουσιαστικές δράσεις και ενέργειες υποστήριξης ώστε αυτός να συνεχίσει να ζει και να εκπληρώνει τον ιστορικό και εθνικό του ρόλο!